

De Sleutelbrug

Vrijzinnig humanistisch tijdschrift regio Brugge

juli - augustus - september 2014

Driemaandelijkse tijdschrift Jaargang 12 nr. 3 juli - augustus - september 2014 / Afgiftekantoor 8000 Brugge Mail - P309626
Afsendadres: Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge / Ver. uitgever: William Pharasyn Jeruzalemsstraat 12, 8000 Brugge

Interview met Daan p.16

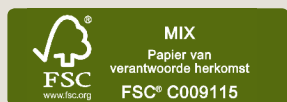
Reportage lentefest 2014 p.22

Algemeen

De Sleutelbrug is een contact-, informatie en actieblad van het Vrijzinnig Centrum Brugge De Sleutelbrug. De inhoud ervan wordt grotendeels bepaald door bijdragen van lezers en publicaties van de Brugse vrijzinnige verenigingen.

Ondertekende artikels die in de De Sleutelbrug worden opgenomen drukken niet noodzakelijk het standpunt uit van de Vrijzinnige Gemeenschap. De redactie eigent zich het recht toe ingezonden artikels of lezersbrieven in te korten of de publicatie ervan eventueel te weigeren. Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door de steun van de Instelling Morele Dienstverlening West-Vlaanderen.

Ons tijdschrift wordt gedrukt op ecologisch verantwoord papier, waarmee de redactie een duidelijk engagement naar meer duurzaamheid levert. Dit papier bestaat uit gerecycleerd papier en uit FSC zuivere vezel. De Forest Stewardship Council, die dit papier het streng gecontroleerd FSC keurmerk heeft gegeven, streeft naar een wereldwijd verantwoord bosbeheer.

Correspondentie

Op- en aanmerkingen, lezersbrieven, artikels en bijdragen kunnen overgemaakt worden aan:

William Pharasyn, verantwoordelijke uitgever
 Jeruzalemstraat 12, 8000 Brugge
 info@vrijzinnigbrugge.be

Kernredactie

Johan Ackaert, Jo Debruyne, Dicky Antoine, William Pharasyn met de medewerking van Lieve De Cuyper, *communicatieverantwoordelijke Vrijzinnige Gemeenschap West Vlaanderen*

Bericht aan de lezers

UW PERSOONLIJKE GEGEVENS WORDEN, BEHOUDENS BEZWAAR VAN UW KANT, OPGENOMEN IN EEN BESTAND DAT BEHEERD WORDT DOOR HET HUISVANDEMENS (PCMD), JERUZALEMSTRAAT 51 TE 8000 BRUGGE. ZE WORDEN UITSLUITEND GEBRUIKT OM U VERDER TE INFORMEREN OVER DE ACTIVITEITEN VAN DE DIVERSE VRIJZINNIGE VERENIGINGEN. OVEREENKOMSTIG DE WET TOT BESCHERMING VAN DE PERSOONLIJKE LEVENSSFEER MET BETREKKING TOT DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS (08/12/92) KUNNEN WIJ U OP EENVOUDIG VERZOEK KENNIS GEVEN VAN UW GEGEVENS IN ONS BESTAND, ZE EVENTUEEL CORRIGEREN OF VERWIJDEREN.

Wenst u zich kosteloos te abonneren op ons tijdschrift?

Stuur een mail naar info@vrijzinnigbrugge.be met uw naam, adres en email adres. U krijgt het tijdschrift dan driemaandelijks in uw bus.

Wenst u zich te abonneren op de 3-wekelijkse nieuwsbrief van vrijzinnig West-Vlaanderen?

Surf dan naar www.vrijzinnigwestvlaanderen.be of stuur een mail met uw naam, adres en email adres naar: lieve.decuypere@demens.nu.

PS: als u in de nabije toekomst van plan bent te verhuizen, laat ons dan uw nieuw adres weten. Zo blijft u op de hoogte van Vrijzinnig Brugge.

Edito:
 Hoe belangrijk is onderwijs? 3

Samenleven:
 Andersdenkenden in Brugge (deel 6) 4-5

Aankondigingen:
 Poëziewedstrijd: Leven als lijfmotief 6
 De SleutelQuiz 6

Themadossier onderwijs (deel 3) 7-8-9-10

Nieuws uit de verenigingen:
 Vrienden van het GO 11

Waar naartoe 12

Nieuws uit het huisvandeMens:
 Begeleiding bij een individueel Lentefeest...
 Als kleintjes groot worden... 14-15

Actueel:
 Interview met Daan Stuyven 16

Brugs & Vrijzinnig
 Jordy Vermote 20

Nieuws uit de verenigingen:
 Chris Marchand, voorzitter CGSO draagt de fakkel over
 aan Chris Mestdagh! 21

Nieuws uit de verenigingen:
 Lentefeest 2014 en Feest Vrijzinnige Jeugd 2014 22-23

De Vrijzinnige telefoongids 24

Hoe belangrijk is onderwijs?

WILLIAM PHARASYN
VOORZITTER
VC BRUGGE

Het schooljaar is bijna gedaan, de grote vakantie is in zicht. Een ideale gelegenheid om het even over het onderwijs in Vlaanderen te hebben. Zet u neer in uw gemakkelijke stoel, pak er een glas frisse rosé bij en houd de fles binnen handbereik.

We hebben in Vlaanderen officieel en vrij onderwijs. De scholen die zijn ingericht door of in opdracht van de overheid behoren tot het officieel onderwijs. Deze scholen zijn neutraal: zij moeten tot het einde van de leerplicht de keuze aanbieden tussen lessen katholieke, orthodoxe, protestantse, anglicaanse, joodse en islamitische godsdienst en niet confessionele zedenleer. Scholen die niet door de overheid ingericht zijn behoren tot het vrij onderwijs.

Verder zijn er 3 onderwijsnetten: GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, Gesubsidieerd officieel onderwijs (stedelijk, gemeentelijk en provinciaal onderwijs) en Gesubsidieerd vrij onderwijs. Van deze laatste vormt het katholiek onderwijs er de grootste groep van maar hiertoe behoren ook protestantse, joodse, orthodoxe, islamitische scholen en de niet confessionele scholen alsook een aantal methodescholen.

Recent was er een speciale commissie, samengesteld uit 4 experts van CD&V, sp.a, Open VLD en N-VA om te onderzoeken of het gemeenschapsonderwijs, het provinciaal net en het stedelijk en gemeentelijk onderwijs in een publiek onderwijsnet ondergebracht konden worden. Deze discussie sleept al meer dan tien jaar aan. De bedoeling van dit publieke net was om de dominantie van het katholieke net te kunnen counteren. Ter informatie: het katholieke net bezet 2/3 van het veld. Een fusie zou ook financieel een goede zaak zijn voor de gemeenten. Maar (u raadt het nooit) de verdeeldheid intern was te groot om tot een akkoord te komen: de koepelorganisatie van de provinciale scholen en het

stedelijk en gemeentelijk onderwijs bedankten voor een fusie omdat ze bang waren om opgeslorpt te worden in het grotere gemeenschapsonderwijs. De deur staat wel open voor een vrijwillige samenwerking. Dit wordt verder onderzocht.

Het moet voor iedereen duidelijk zijn dat de politiek in de eerste plaats kwaliteitsvol onderwijs moet nastreven. Dit is de basis voor de toekomst van onze maatschappij. Maar toen ik de discussie in de media begon te volgen omtrent een mogelijke fusie, zag ik voor de eerste maal zwart op wit de versnippering in het onderwijslandschap. Wat een verspilling van geld! Toegegeven: vrijheid van onderwijs staat in de grondwet en als je de grondwet wil wijzigen heb je een tweederdemeerderheid nodig. Maar iets in mij zegt dat het belang van het kind en de kwaliteit van onderwijs in dit debat niet op de eerste plaats stonden.

En dat onderwijs belangrijk is, wordt goed beschreven in de reeks "Onderwijs, brede vorming van de mens of beperkt tot homo economicus" waarvan wij u deel 3 presenteren. Stof tot nadenken!

Verder in dit nummer ook een interview met Daan. Deze veelzijdige artiest won dit jaar de Van Acker Prijs omdat het een BV is die nog ongezouten voor zijn mening durft uit te komen en die een dam opwerpt tegen de negatieve krachten in onze samenleving.

Uiteraard berichten we u ook over de voorbije Lente-feesten. De Oudervereniging voor de moraal samen met de leerkrachten niet confessionele zedenleer en veel vrijwilligers, zorgde ook dit jaar weer voor twee prachtige evenementen. Niet langer in de stadsschouwburg wegens "te klein" maar ambitieus naar de toekomst toe in het Concertgebouw. Wat een prachtige manier om ons gedachtengoed aan een groot publiek te tonen! Veel leesplezier en geniet van de zomer!

Andersdenkenden in Brugge [deel 6]

IN HAAR EINDWERK 'ANDERSDENKENDEN IN BRUGGE' GEEFT GREET CARIS EEN OVERZICHT VAN DE GESCHIEDENIS ÉN VAN DE HEDENDAAGSE AANWEZIGHEID VAN 'ANDERSDENKENDEN' IN BRUGGE. MET GROOT RESPECT, WILDE ZE DE 'BUITENBEENTJES' VAN TOEN EN NU DE PLAATS GEVEN DIE HEN TOEKOMT. DE SLEUTELBRUG PUBLICEERT HAAR EINDWERK ALS EEN REEKS, WAARBIJ DE LEZER ELKE EDITIE EEN NIEUW HOOFDSTUK KAN LEZEN. DEZE EDITIE KRIJGT U EEN HISTORISCH OVERZICHT VAN DE ANGLICANEN, MAAR OOK VAN ONZE EIGEN BEWEGING: DE VRIJZINNIGE BEWEGING IN BRUGGE

Anglicanen

De eerste anglicaanse parochie te Brugge was de St Mary's church, in de gewezen kloosterkerk van de Theresianen of ongeschoeide Karmelietessen. Deze kloosterorde was afgeschaft door Jozef II in 1783. Een artikel in 'Brugge die Scone' vermeldt dat de anglicanen pas in 1830 hun intrek in deze kerk nemen. In de Hollandse tijd zou deze kerk dan door de Nederlands hervormde kerk gebruikt zijn. Volgens Ryckaert in de Historische Stedenatlas kwamen de anglicanen al vanaf 1820 in de kerk. Tijdens WOII maakt de bezetter gebruik van de kerk als garage. Na de oorlog wordt de kerk weer hersteld, op bevel van kolonel Evans. Een gedenkplaat in de kerk herinnert ons hieraan. De anglicaanse kerk neemt na WOII opnieuw haar intrek in deze kerk. De kerk is in zeer slechte staat en de anglicanen verlaten dit pand, de stad restaureert het pand in 1983 – 1985, waarna het zijn nieuwe bestemming krijgt. Uiteindelijk neemt de parochie in 1987, samen met Calvinistische hervormde gemeente, haar intrek in 't Keerske.

Vandaag bestaat er één anglicaanse parochie Brugge-Oostende, deze organiseert elke zondagavond om 18 u een Engelstalige eredienst in Brugge. Ook de anglicanen maken gebruik van 't Keerske, de protestantse kerk in de Keersstraat. Ongeveer 40 gelovigen wonen wekelijks

deze eredienst bij. Het gaat vooral om Engelstaligen. Ook de studenten van de Europaschool vinden hun weg naar de eredienst en nemen spontaan contact op. De website wijst vaak de weg naar de parochie. De verantwoordelijke parochiepriester, de heer Clifford Owen, stelt dat het in een stad met een zekere internationale uitstraling als Brugge, nodig is om Engelstalige erediensten te organiseren. Ook voor doopsels, huwelijken en uitvaarten van Engelstaligen, wordt beroep gedaan op de parochie.

Vrijzinnigen

Al vanaf de jaren 1970 werd door Brugse vrijzinnigen een vereniging opgericht. Het toenmalig bestuur van het Vrij-

zinnig Laïciserend Centrum ijverde om van de overheid een ruimte te verkrijgen als vergaderplaats voor alle vrijzinnige verenigingen. Het stadsbestuur stelde de Speelmanskapel en het pand ernaast (Beenhouwersstraat 1 – 3) voor. Op 26 september 1987 opende burgemeester Frank Van Acker het Vrijzinnig Huis. In 2004 waren verbouwingswerken mogelijk, dank zij een verhoging van de werkingssubsidies door de stad Brugge en een bijdrage uit de provincie. De vereniging verbeterde de infrastructuur met nieuw meubilair, nieuwe audio-installatie en tentoonstellingsverlichting.

De Speelmanskapel, Beenhouwersstraat 1, is een beschermd monument. Het is de voormalige kapel van de gilde der Brugse speellieden. De speellieden of speelmannen worden als gilde voor het eerst vernoemd in 1292 en werden opgeheven in 1795. Ze hadden het monopolie om huwelijken en feesten muzikaal op te luisteren.

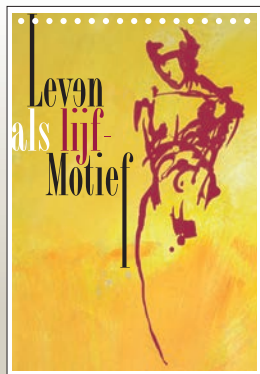
De kapel werd in 1421 opgetrokken aan het begin van de Beenhouwersstraat en gaf later haar naam aan de Speelmansrei die oorspronkelijk 'Poortgracht' heette. Het gaat om een eenvoudige gotische kapel met rechthoekig

grondplan, licht komt binnen via vier spitsboogramen. Op de kaart van Marcus Gerards (1562) is ze afgebeeld als kapel van vier traveeën, in het westen bekroond door een spitse torentje. Op de achterwand was er een fresco met de afbeelding van de Volto Santo, die nu verdwenen is. In 1789, bij de opheffing van de gilde, wordt de kapel openbaar verkocht. In de loop van de 19e eeuw neemt de houtzagerij 'Van Acker' haar intrek in het pand, en verbouwt ze ingrijpend. In 1961 koopt de stad het zwaar vervallen gebouw aan en restaureert het in 1968-1969. Het origineel balkwerk met spitstongewelf wordt opnieuw samengesteld. Twee balken op kraagstukken tegen de oostmuur, waarop gesculpteerde speellieden staan, zijn bewaard. Vandaag gebruiken de vrijzinnige verenigingen ze voornamelijk voor tentoonstellingen.

Brugse vrijzinnige verenigingen zoals de plaatselijke afdelingen van het Humanistisch Verbond, het Humanistisch Vrijzinnig Vormingswerk, de Oudervereniging voor de Moraal, het Vermeylenfonds, het Willemsfonds, Uitstraling en Permanente Vorming van de VUB kunnen voor al hun activiteiten zoals bestuursvergaderingen, voordrachten, debatten, filmvoorstellingen, feestelijkheden, film- of andere multimedievoorstellingen gratis gebruik maken van de accommodatie in de Beenhouwersstraat. Jaarlijks organiseren deze verenigingen de lentefeesten voor 6 en 12 jarigen waar zo'n 200 kinderen aan deelnemen. De feestelijkheden gaan vanaf 2014 door in het Concertgebouw.

Daarnaast bestaat er in Brugge een centrum voor morele dienstverlening, het Huis van de Mens, gelegen in de Jerusalemstraat 51. Het staat in voor morele bijstand aan zieken en gedetineerden (met o.a. 3 vaste consulenten in het Brugse Sint Janziekenhuis, en jaarlijks een 100-tal cliënten in het centrum zelf. Verder kunnen vrijzinnigen aankloppen voor de organisatie van een overgangsrutueel (geboorteplichtigheden, relatiehuwelijken en uitvaarten). De plechtigheden sluiten nauw aan bij de wensen van de cliënt en zijn gratis. Een andere taak van dit centrum is 'gemeenschapsvorming'. Het centrum werkt met een provinciale dotatie.

aan
kon
ding
en

Leven als lijfmotief

Poëziewedstrijd van het Levenshuis

Wat gaat er om in mensen, van de eerste tot de laatste schreeuw? Wat betekent zelfbeschikking? Wat is leven met hart en ziel, met lijf en leden? Laat je inspireren, kruip in je pen en neem deel aan de poëziewedstrijd van het Levenshuis.

Hoe deelnemen?

Stuur vóór **30 november 2014** maximaal 2 gedichten onder een pseudoniem als bijlage op naar lijfmotief@gmail.com. Vermeld in het mailbericht deze gegevens: pseudoniem + echte naam + leeftijd + adres + e-mail-adres + telefoonnummer. Het wedstrijdreglement met alle info en richtlijnen vind je op de website van het Levenshuis www.levenshuis.be en kan je op aanvraag bekomen via lijfmotief@gmail.com.

De jury selecteert uit de ingezonden gedichten de beste. Samen vormen ze de basis voor een artistieke dichtbundel. De laureaten op de 1e, 2e en 3e plaats ontvangen een geldprijs. 10 genomineerden ontvangen hun gedicht op afficheformaat en als postkaart.

De bekendmaking van de winnaars met de prijsuitreiking vindt plaats **op vrijdag 24 april 2015** in het **Provinciaal Hof** te Brugge.

Het LevensEinde InformatieForum (LEIF) West-Vlaanderen en het Centrum voor Geboorteregeling en Seksuele Opvoeding (CGSO) Brugge vormen samen het Levenshuis. Zij organiseren deze wedstrijd i.s.m. Curieus West-Vlaanderen, het Poëziecentrum en het huisvandeMens.

Ben je een (bet)weter?

Roep je steevast het (mogelijk correcte) antwoord bij het kijken naar De Pappenheimers?

Heb je gewoon zin in een leuke en gezellige avond?

Neem dan deel aan

De SleutelQuiz

Utilitair onderwijs voor een niet-duurzame ontwikkeling

In een reeks van vier delen gaat de auteur in op de actuele discussie over de vraag of het (hoger) onderwijs al dan niet kort op de bal van de noden van de (huidige) arbeidsmarkt moet spelen. Het onderwijs, staat het met ander woorden voor een brede vorming van de mens of moet het zich beperken tot het afleveren van individuen als homo economicus? In dit derde deel stelt hij het pleidooi voor een 'utilitair' onderwijs ter discussie.

Het eerste deel (dat voornamelijk handelde over de schaarste van fossiele brandstoffen, andere grondstoffen en de gevolgen daarvan) en het tweede deel (dat de gevolgen hiervan voor bepaalde beroepen schetste) van de reeks waren 'fictie'. Alhoewel. De geciteerde gegevens, o.a. uit de internationale wetenschappelijke rapporten, en bepaalde situaties uit de voorbije tien jaar waren dat niet. De reden om 'fictie' en 'non-fictie' te vermengen is bedoeld om de context duidelijk te maken. Verder in deze bijdrage wordt daarop nog teruggekomen.

Thema
Dossier

Het onderwerp van deze artikelenreeks 'Onderwijs, brede vorming van de mens of beperkt tot homo economicus' houdt verband met het debat – nog steeds actueel – dat reeds geruime tijd wordt gevoerd over de vraag of onderwijs nu meer moet gericht zijn op wat de vrije markt vraagt en dus op het genereren van korte termijnwinsten. Een tendens die zich zeker de laatste jaren onmiskenbaar doorzet, overal ter wereld. Ook in Vlaanderen laten nogal wat tenoren zich niet onbetuigd. Enkele voorbeelden.

In De Morgen van dinsdag 13 maart 2012 laat Fons Leroy, topman van de VDAB, noteren: "Te veel jongeren studeren af zonder echt toekomstperspectief. ... De maatschappij tolereert niet langer dat ze moet betalen voor iemand die een studiekeuze maakt waarvoor er op de arbeidsmarkt geen vraag is. ..." De dag erop bestempelde de topvrouw van het GO!-onderwijs, Raymonda Verdyck, in dezelfde krant de uitspraken als een pleidooi voor utilitair onderwijs en argumenteerde

waarom ze het niet eens was met deze stellingname: "De opdracht van onderwijs is jongeren breed te vormen zodat zij een plek vinden in onze samenleving. Onderwijs kan geen pasklare inzetbare werknemers afleveren aan de arbeidsmarkt. Daarvoor evolueert de arbeidsmarkt veel te snel en is de diversiteit (binnen één sector) te groot. Daarom moet onderwijs kiezen voor het ontwikkelen van breed inzetbare talenten en capaciteiten." En ze vervolgt iets verder: "... Zo gaat onderwijs niet voorbij aan de ontplooiing van de mens, de wendbaarheid die we dan creëren dient de arbeidsmarkt veel beter dan de pasklare antwoorden die men van utilitair onderwijs verwacht." Dat was voor mij toen de aanleiding om op de website van het nieuwe medium 'De Wereld Morgen' haar standpunt te ondersteunen en open te trekken naar het hoger onderwijs in een opiniestuk onder de titel 'Utilitair onderwijs. De VDAB kiest voor de korte termijn.'¹ Het belang van de discussie strekt natuurlijk veel verder. Anderen met belangrijke functies hebben in het

1. Zie <http://www.dewereldmorgen.be/artikels/2012/03/19/utilitair-onderwijs-de-vdab-kiest-voor-de-korte-termijn>.

verleden gelijkaardige standpunten ingenomen. Paul Verhaegen, professor psychotherapie aan de Universiteit Gent, verwees er in 2012 bijv. nog naar – enigszins cynisch uitgedrukt – in zijn opiniestuk ‘Inleveren, voor of tegen het neoliberalisme’, op de website van De Wereld Morgen: *“Universiteiten, dat zijn toch kennisbedrijven die competenties moeten ontwikkelen bij hun studenten zodat ze regelrecht het bedrijfsleven kunnen instappen? Ten einde dit te bevorderen deden een aantal prominenten in de loop van het crisisjaar 2011 heel concrete voorstellen; verhoog het inschrijvingsgeld voor alle opleidingen die niet aansluiten bij het bedrijfsleven, verlaag het voor alles wat wel rendeert; wie hardleers is en toch kiest voor een niet-rendabele opleiding, die moet bestraft worden met een kortere of zelfs helemaal geen uitkeringsgerechtigde periode. Als klap op de vuurpijl kwam het voorstel om kleuters te screenen op hun vaardigheden, zodat ze meteen in de juiste economische richting kunnen gestuurd worden.”* En verder vervolgt Paul Verhaeghe: *“Het feit dat dit soort voorstellen geformuleerd wordt door mensen met macht doet mij rillen ...”*² En recenter – in de Morgen van 3 mei 2013 dat gewijd is aan jongeren die werk willen – schrijft Yves Desmet in zijn standpunt ‘Niet alleen voor de economie’: *“Humane wetenschappen zijn en blijven broodnodig, niet als toegangspoort naar de arbeidsmarkt, maar om jonge burgers zelf te leren oordelen, kritisch te laten openstaan voor andere culturen en zienswijzen.”* Hij haalt hierbij een boek van Martha Nussbaum aan: hierop wordt in het volgende deel van deze reeks teruggekomen.

Deze reeks past dus binnen deze discussie. De gevolgen van een mogelijke keuze voor utilitair onderwijs strekken zelfs heel ver. Even inzoomen op twee belangrijke invalshoeken, die trouwens met elkaar verband houden. Eerst wordt de link gelegd met de toon in de eerste twee delen: het Vlaanderen binnen 15 jaar en Isabel, Jean, Stephanie, Gilbert en Kristel op dat

moment aan het werk. In het vierde en laatste deel wordt ingegaan op het verband met ‘democratie’.

De eerste invalshoek kadert binnen het streven naar duurzame ontwikkeling. *“Duurzame wat?”* wordt op vandaag nog vaak gevraagd. Even als volgt duiden. In Deel I en II, het ‘fictie’ gedeelte van deze reeks, ging het in feite over ‘niet-duurzame ontwikkeling’. U weet dus hoe een dergelijke situatie er zou kunnen uitzien. Het omgekeerde, in de positieve richting, ‘het streven naar duurzame ontwikkeling’ stelt volgens de internationale definitie dat – *“het een veranderingsproces is waarin het gebruik van hulpbronnen, de bestemming van investeringen, de gerichtheid van technologische ontwikkeling en institutionele veranderingen worden afgestemd op zowel toekomstige als huidige behoeften.”*³ Er is hier geen plaats om verder op de literatuur rond ‘duurzame ontwikkeling’ in te gaan, maar als de definitie – en de verduidelijking die erbij hoort – worden geanalyseerd, dan kan het streven naar duurzame ontwikkeling ook worden samengevat als het betonen van solidariteit in ruimte en tijd, solidariteit met alle huidige generaties in Noord en Zuid en met alle toekomstige generaties, met de kinderen van onze kinderen. In vrijzinnig-humanistische middens moet dit streven toch wel in goede aarde vallen, niet? De leidende figuur in het definiëren van duurzame ontwikkeling – reeds in de jaren ‘80 – was trouwens Gro Harlem Brundtland, partijleider geweest van ‘Det norske arbeiderparti’, lid van ‘Human-Etisk Forbund’, meer

² Zie <http://www.dewereldmorgen.be/artikels/2012/02/01/inleveren-voor-tegen-het-neoliberalisme>.

³ WCED (World Commission on Environment and Development), (1987), *Our Common Future*. Oxford University Press, Oxford/New-York, 400 pp. In Nederlandse vertaling: UCMO (Universele Commissie voor Milieu en Ontwikkeling), (1989), *Onze aarde morgen*. Lannoo, Tielt, 439 pp.

Utilitair onderwijs voor een niet-duurzame ontwikkeling

dan 10 jaar Eerste Minister van Noorwegen en de laatste vijf jaar van haar beroepsloopbaan Directeur-Generaal van de Wereldgezondheidsorganisatie. Ze wordt in Noorwegen soms 'de moeder van de natie' genoemd. Meer dan twee jaar geleden was zij een van de belangrijkste doelwitten van Breivik op het eiland Utøya. Hij wilde haar ritueel onthoofden. Zij verliet het eiland echter een paar uur eerder.

Terug naar de discussie met de tenoren die voor een onderwijs gericht op de huidige economie pleiten, ingegeven door een visie op de korte termijn en niet gericht op de ontwikkeling van de samenleving op de middellange termijn, zoals Isabel, Jean, Stephanie, Gilbert en Kristel zouden kunnen ondervinden (zie Deel II). Laat mij toe een aantal punten van kritiek te formuleren.

1 - In een eerste punt wil ik erop wijzen dat de meeste studies over tewerkstelling de focus leggen op 1 of 2, hooguit enkele jaren na afstuderen. Een beroepsloopbaan strekt zich echter uit over meerdere tientallen jaren. Studies die nagaan in hoeverre de plaats van tewerkstelling na 10 jaar of meer – tijdens de meest productieve periode van de arbeidskrachten nota bene - nog gerelateerd is aan het oorspronkelijke diploma komen van een kale reis thuis. Het varieert van 20 tot 30 % tot hooguit 60 tot 80 %, zelfs van de zogenoemde knelpuntberoepen, bijv. ingenieurs. Dit betekent dat andere meer generieke competenties dan belangrijker worden. En natuurlijke zijn basiscompetenties die verband houden met de discipline nog van belang, maar verder gaat het in de eerste plaats over competenties zoals het opnemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid, het ontplooiën van emotionele intelligentie, het systeem gericht denken, het toekomstgericht denken, het zich persoonlijk inzetten en de actievaardigheid. Het maakt van scholieren en studenten zelfredzame en zelfbewuste burgers die ook meer weerstand zullen hebben om op de snel evoluerende arbeidsmarkt terecht te kunnen. Welnu, de opgesomde competenties komen niet of ondermaats aan bod in de huidige opleidingen.

2 - Voor mijn tweede punt van kritiek maak ik volgende redenering. De arbeidsmarkt situeert zich in de sociaaleconomische sfeer en daar wordt sedert de jaren '90 gepleit voor dé kenniseconomie als het speerpunt van ons land. In feite heeft dit te maken met de vaststelling - bij wijze van boutade - dat China het industrieterrein van ons land is geworden sedert die jaren '90: onze economische activiteit is meer en meer geëvolueerd van primaire en secundaire sectoren naar de tertiaire en quataire sector. En dus moesten we ons wel een niche op de wereldmarkt, binnen de algemeen aanvaardde globalisering, proberen te veroveren. In het eerste en tweede deel van deze reeks werd indirect al uitgebreid ingegaan op de dringende maatschappelijke uitdagingen. Hier wordt nog een voorbeeld aan toegevoegd: 'de dreiging van klimaatverandering', 'de toenemende energiebevoorradingonzekerheid' en 'de steeds toenemende prijsstijgingen' zullen in de nabije toekomst een enorme druk leggen op het transport. Het versassen van goederen van het 'industrieterrein' China naar ons land zal dus geen evidentie blijven. Dit voorbeeld en vele andere voorbeelden van maatschappelijke uitdagingen zullen een shift van onze economie voor gevolg moeten hebben richting ... 'nieuwe industriële modellen'. Dus ook hiervoor hebben we onderwijs nodig ... voor een industrie gericht op een kringlooeconomie binnen het kader van duurzame ontwikkeling.

3 - In mijn derde punt van kritiek wil ik verwijzen naar internationaal onderzoek dat heeft aangetoond dat er een 'time lag dilemma' bestaat, d.w.z. dat de meerderheid in de samenleving erkent dat er een urgentie is om de uitdagingen van niet-duurzame ontwikkeling aan te gaan, maar dat anderzijds de hervorming van curricula veel te traag volgt.

Jongeren die nu afstuderen en binnen 10-20 jaar verantwoordelijkheid zullen dragen om vorm te geven aan onze samenleving zijn onvoldoende gewapend om met die uitdagingen om te gaan. Ook de huidige verantwoordelijken die bijv. ten tijde van het Brundtland-rapport hun diploma of getuigschrift behaalden

zijn veelal niet of onvoldoende voorbereid geweest om de complexiteit van het streven naar duurzame ontwikkeling te kunnen vatten. Bij een 'business as usual' scenario duurt het nog enkele tientallen jaren – studies zeggen tot 2030 – alvorens de hervorming van curricula en opleidingen zodanig gewijzigd is dat ze nuttig wordt voor duurzame ontwikkeling. Er is dus nood aan een versnelde inhaalbeweging. Hierboven werden reeds competenties opgesomd die hiervoor nodig zijn. Maar er is meer. Complexe problemen kunnen pas worden aangepakt als dit met meerdere disciplines gebeurt. Inter- en multidisciplinair werken is niet vanzelfsprekend blijkt uit jarenlange ervaring. Dat moet worden aangeleerd. Het gaat er o.a. om elkaars taal leren te begrijpen. Daarbovenop komt de nood aan 'transdisciplinair onderzoek en onderwijs' en dit om de interactie tussen samenleving, wetenschap en beleid fors te verbeteren. En nog een stap verder leidt dit ons tot het pleidooi voor 'slow science', o.a. nog verwoord op 13 december 2011 door Isabelle Stengers, professor in de filosofie aan de ULB, bij de aanvaarding van de Leerstoel Willy Calewaert aan de VUB. Een gedachte uit het rijke pleidooi. Het gaat over een uitspraak van de wiskundige Whitehead, reeds in 1935: *"Elk beroep boekt vooruitgang, maar het is vooruitgang in de eigen groeve ... De groeve voorkomt het dwalen door het land, en de abstractie abstraheert van iets waar verder geen aandacht aan wordt besteed. ... Natuurlijk is niemand slechts een wiskundige, of slechts een jurist. Maar het punt is de beperking van ernstige nadenken binnen een groeve. De rest van het leven wordt oppervlakkig behandeld, met de imperfecte denkcategorieën ontleend van zijn*

beroep."⁴ Dit soort pleidooien valt momenteel in dovemansoren aan onze universiteiten en hogescholen.

4 - Mijn laatste punt van kritiek houdt verband met een andere uitspraak van de VDAB-topman: "Een vrije studiekeuze betekent echter ook dat je hierbij over alle informatie beschikt die met die keuze verband houdt." Even parafraseren: "Een vrije maatschappelijke keuze betekent ook dat je hierbij over alle informatie beschikt die met die keuze verband houdt." Dit houdt in dat er een set aan sleutelindicatoren beschikbaar is (zie Deel IV) om een inschatting te maken alvorens te kiezen voor welk maatschappijmodel wordt gekozen. Het betekent ook dat er afgestudeerden zijn die hierbij maatschappijkritische duiding kunnen geven. Maar als de 'maatschappijkritische opleidingen' worden ontraden – of afgeschaft – én de inzet van hun afgestudeerden wordt beperkt – of onmogelijk gemaakt – cf. de uitspraak "De maatschappij tolereert niet langer dat ze moet betalen voor iemand die een studiekeuze maakt waarvoor er op de arbeidsmarkt geen vraag is.", bijv. 'moraalwetenschappers'), dan wordt de samenleving informatie ontzegd en voegt ze zich volledig naar wat de marktwerking vraagt. Met o.a. de bankencrisis is duidelijk geworden waar dit naar leidt.

Dit alles maakt dat ik dit deel kan besluiten met volgende paragraaf: "Korte termijn versus (middel-)lange termijn. Conservatief gericht op het huidige marktgebeuren, progressief met visie voor de toekomst. Defensief, anticiperend. Enz. Het is een verpletterende verantwoordelijkheid om daar geen oog voor te hebben. De vraag is langs welke kant toplui van bevoegde administraties, instellingen en organisaties zich scharen?"⁵

Bernard Mazijn

⁴ Zie <http://www.dewereldmorgen.be/artikels/2012/03/27/een-andere-wetenschap-mogelijk-een-pleidooi-voor-slow-science>.

⁵ Zie <http://www.dewereldmorgen.be/artikels/2012/03/19/utilitair-onderwijs-de-vdab-kiest-voor-de-korte-termijn>.

**“DE VRIENDEN VAN HET GO! BRUGGE-OOSTKUST”
VIERDEN VOOR DE 15de KEER DE “SOCIAAL VERDIENSTELIJKE LEERLING”
VAN DE BASISCHOLEN VAN DE SCHOLENGROEP 25**

**OP ZONDAG 27 APRIL 2014
IN DE BASISCHOLEN K. BOUDEWIJN TE OOSTKAMP**

**MET EEN PRACHTIGE VOORSTELLING “KOE IN BLIK” VAN HET GENTSE
SPEELTHEATER 'KIP VAN TROJE – TINE HOFMAN' (www.kipvantroje.be).**

Sharon VERNIMMEN, Britt DEDECKER (Assebroek), Emmelie DE SAEYER (K. Boudewijn – Oostkamp), Leen KADHIM (Brugge-Centrum – Spiegelrei), Artubely EMERI LOPES KAWAYA (Brugge-Centrum - De Vrijdagmarkt), Leander SYS (De Valke – St.-Kruis), Luna VANDAMME (De Glimlach – Zedelgem), Jelle DOEVEN (Permeke – Jabbeke), Sarun SUPHROM (d'Oefenschool – Blankenberge), Caitlin JANSSENS, Dayo TANT (Zilvermeeuw - Blankenberge), Remko VANDENBOSSCHE (MiniMakz – Knokke-Heist), Parmar AMERJET, Henok VAN DER VENNET (MiniMakz Heist), Zoë VAN DAELE (Manitoba – St.-Andries), Kristof VAN ACKER (MPI De Kaproenen – St.-Michiels), Jason LEEMHUIS (De Regenboog), Jana DOBBELARE (De Pannebeke), Leila BELDJILALI (De Springplank – Brugge-Centrum).

**Surf ook eens naar onze website en word lid van onze vereniging
zo steunt u ook onze leerlingen die het financieel moeilijk hebben**

www.vriendengo.be

» Waar Naar Toe

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
Willemsfonds 	Zondag 14 september	Deelname aan de Open Monumentendag. Meer details vanaf 1 juli op de website www.willemsfondsbrugge.be "	Brugge
Vermeylefonds 	Vrijdag 19 september 19u30	Vernissage tentoonstelling Beeldend werk van Frank Ranson	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
Vermeylefonds 	Zaterdag 20 september tot zondag 28 september	Tentoonstelling Beeldend werk van Frank Ranson. Open op zaterdag en zondag van 14u00 tot 18u00.	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
Vrijzinnig humanistische gemeenschap Westhoek Noord	Zondag 21 september vanaf 8u30 tem 18u	Fakkeldag Aan Zee, trefdag voor een ruim publiek, alle info op www.fakkeldagaanzee.be	Oostduinkerke
Vrijzinnig Centrum 	Vrijdag 26 september om 20u00	Vrijzinnig Café	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
HVV 	Zondag 28 september om 10u30	"Pikant van Burg tot Zand" of hoe de Bruggelingen hun preutsheid verloren. Wandeling en rondleiding. Inschrijvingen tot 23 september via eliro@telenet.be of 050 37 55 34. Gids wordt door HVV betaald. De wandeling duurt ongeveer 2 uur.	Begin: Burg (ingang stadhuis). Einde: fontein van 't Zand.
Brugs Universitair Centrum	Donderdag 2 oktober om 14u00	Verhalen rond WO I. Spreker: de heer Jacques Dewaele (auteur)	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
UPV - HVV - Vrijzinnig Centrum Brugge	Zondag 5 oktober om 10u30	Zondagsgesprek "De federale ombudsman en de verdediging van de rechten van de burger". Spreker: de heer Guido Herman, federaal ombudsman	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
Vrijzinnig Centrum 	Vrijdag 17 oktober om 20u00	Quiz ingericht door het Vrijzinnig Centrum. Zie pagina 6	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
UPV - HVV - VC	Zondag 19 oktober om 10u30	Zondagsgesprek. Onderwerp nog te bepalen	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
SOS Nuchterheid 	Elke donderdag avond om 19u30	Bijeenkomst. Info: 0478 373 865	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug

Raadpleeg de kalender op www.vrijzinnigbrugge.be voor last minute wijzigingen.

Voor extra info en bevestiging zie telefoongids pagina 24

VUB

Je wilt info?
Je krijgt info.

Kom naar onze infodag op

Zaterdag 6 september
www.vub.ac.be/infodag

Of bekijk ons aanbod van
voorbereidingscursussen op
www.vub.ac.be/voorbereiden

Vrije
Universiteit
Brussel

VUB. Hier gebeurt het.

Begeleiding bij een individueel Lentefeest...

Kinderen komen dan wel niet uit de kolen, ze groeien wel als kool. Voor je het weet kan je uk praten, lopen, lezen, schrijven, fietsen, chatten en aan brommers sleutelen. Het gaat als vanzelf en toch... af en toe is het fijn om de rem op te trekken en bij die ontwikkeling stil te staan. Wat zijn hun doelen en dromen? Hun talenten en struikelblokken? Hun richtingaanwijzers en waarden?

In de meeste levensbeschouwingen wordt er wel stil gestaan bij bepaalde overgangen in het jeugdige leven, zoals die van kleuter naar schoolkind, of van kind naar adolescent. Het vrijzinnig humanisme is daar geen uitzondering op, het heeft zin om samen met je kind eens bewust achteruit én vooruit te kijken, te reflecteren over de afgelegde weg. Dit krijgt vorm in het Lentefeest (6 jaar) en het Feest Vrijzinnige Jeugd (12 jaar). Meestal zijn dit collectieve plechtigheden, gedragen en uitgewerkt door leerkrachten zedenleer en enthousiaste vrijwilligers. Af en toe zijn er echter gezinnen die bewust voor zo'n feest met vrijzinnig humanistische insteek kiezen, maar om een of andere reden niet aansluiten bij het groepsfeest. Zij kunnen na overleg terecht in het huisvandeMens voor een eigen Lentefeest of Feest Vrijzinnige jeugd.

Samen met de ouders en het kind, steken we dan een unieke ceremonie in elkaar die uitdrukt wat

...Als kleintjes groot worden...

zo'n dag voor hen betekent. De bouwstenen van zo'n feest zijn uiteenlopend. Muziek, verhalen of poëzie (op kindermaat) zijn er om aan te vullen en af te wisselen. Daartussen zit meestal een woordje van de ouders, boer/zus, peter/meter, ... Er wordt bedankt, geprapt, aangemoedigd, gekoesterd. Anekdoten van 'vroeger, toen je nog klein was' komen boven, maar net zo goed wensen voor later. Ook de feesteling zelf mag zijn steentje bijdragen. Vaak probeer ik die te stimuleren om zelf een te voorstelling maken over de persoonlijke verandering. Wat kan je al? Wat heb je geleerd? Wat heb je niet meer nodig? Waar ben je goed in? Waar moet/wil je nog aan werken?

Dat kan allerlei creatieve vormen aannemen: een fotovoorstelling, een getekende levenslijn, een reuzengrote collage, een doos die gevuld wordt met 'oude' spullen,... Glunderend en trots wordt verslag gedaan over bijvoorbeeld de fiets zonder steunwieltjes, de tuut die 'voor baby's' is, de eerste cijfers en letters. Dat is niet alleen passend voor het feest zelf, maar geeft in de voorbereidende gesprekken ook de gelegenheid om de betekenis van het overgangsritueel uit te leggen. Zo'n moment gaat immers ergens over, dat is geen cadeautjesbeurs. Door kinderen zelf aan de slag te zetten, dringt die boodschap door. De een maakt er een

hele show van, de ander een schuchter verhaal met mama als souffleur, maar dat doet er weinig toe. Het maakt de feesten zo uniek als de kinderen zelf zijn.

Daarnaast is er natuurlijk ook ruimte voorzien om in te gaan op hun toekomst, hun wereldbeeld, hun verhouding tot anderen. Respect, vrijheid, verdraagzaamheid, verbondenheid, wat betekent dat concreet voor hen? In welk soort wereld willen ze opgroeien en hoe willen ze daar zelf aan meewerken? De antwoorden zijn soms verrassend en ontroerend. Binnen enkele weken ben ik te gast op een Lentefeest waarop de feesteling een prachtige toekomstdroom had: 'Ik wil later knuffeldierverkoper worden. Dan sta ik altijd tussen mooie, lieve en zachte dingen. Ik wil andere kinderen blij maken en troosten, zeker kinderen die niemand hebben om tegen te praten of om mee te knuffelen.' Kijk, dat is nu toch schitterend. Sociale bewogenheid, esthetica, idealisme, solidariteit – een hele humanistische filosofie complexloos verpakt in die ene droom. Ik hoop dat hij doorzet, dat hij zijn warm hart kan bewaren. Als ik de kans krijg, zal ik hem er zeker op zijn Feest Vrijzinnige Jeugd nog even aan herinneren. De wereld kan absoluut wat extra knuffeldierverkers gebruiken.

DAAN STUYVEN

NA HET INTERVIEW MET BURGEMEESTER RENAAT LANDUYT GING DE REDACTIE OP ZOEK NAAR EEN TWEDE KANDIDAAT. WE KWAMEN TERECHT BIJ DAAN STUYVEN DIE U BETER KENT ALS KORTWEG 'DAAN'. AANLEIDING HIERVOOR WAS DE UITREIKING VAN DE VAN ACKER PRIJS AAN DEZE VEELZIJDIGE ARTIEST DIE ANNO 2014 NOG ONGEZOUTEN VOOR ZIJN MENING UITKOMT ZONDER OM DE HAVERKLAPT ANGSTIG ACHTER ZICH TE KIJKEN OF ZIJN ALBUMS NOG WEL VERKOPEN. HIJ WERPT EEN DAM OP TEGEN DE NEGATIEVE KRACHTEN IN ONZE SAMENLEVING, TEGEN HET PESSIMISME, TEGEN HET 'ZIJ TEGEN ONS' GEVOEL. WE ONTMOETEN DAAN IN ZIJN WONING IN CENTRUM BRUSSEL

Mijn ouders hadden een fantastisch huis gebouwd in de bossen in de buurt van Leuven, tussen de konijnen, egels en eekhoorns. Een zalige plek. Ik vertrok 's morgens het bos in en kwam tegen het middageten terug. Ik onttrok mij aan alles wat zorgen kon geven. Ik was de jongste van vier en mijn ouders hadden het opvoeden al opgegeven waardoor ik behoorlijk wat vrijheid had. Ik viel niet zozeer terug op mijn oudere broers en zussen maar eerder op mezelf.

Ik kon "mini-fictie werelden" creëren. Ik doe dat trouwens nog. In het bos was dat voornamelijk met hout en klei, maar ook met lego. Ik had een leefgemeenschap met 84 smurven met gevangenissen voor slechte smurven en een café-restaurant voor goede smurven (lacht). Er waren nogal wat jongeren in de buurt maar ik kon me perfect op mijn een-tje bezighouden. Het is pas de laatste jaren dat ik

gezelschap apprecieer in het creatief proces. Ik ben meestal een knutselaar op mezelf geweest. Tegenwoordig vind ik het belangrijk om plezierig volk rond me te hebben.

Hoe ben je van de bossen in de muziek terecht gekomen?

Ik was een maniak van muziek. Ik had van mijn eerste spaargeld een transistor radio gekocht en luisterde elke dag naar een hitparade. Als kind wou ik aanvankelijk zelf geen muziek maken. Notenleer sprak mij niet aan, maar na een tijdje - ik denk rond mijn veertiende - heb ik de gitaar van mijn zus geleend. Ik was verkocht. Het ging snel van "daar is de lente" naar Bob Dylan, Randy Newman, JJ Cale, Ry Cooder. De eerste vier albums van Bob Dylan heb ik uit het hoofd leren spelen. Ik maakte geen verschil tussen "chique" en commerciële muziek. Later had ik een walkman en met dat op mijn hoofd ging ik in de bossen bommen opgraven. Ik had namelijk één

keer een bom gevonden uit WO II en dacht dat er nog meer moesten zijn. Ik zat soms een ganse dag met JJ Cale naar bommen te zoeken (lacht).

Konden je ouders je volgen in je muzikale ontwikkeling?

Het heeft even geduurd. Mijn vader is kunstschilder. Ik tekende heel veel als kind en heb ook landschappen geschilderd, maar toen kwam die gitaar. Mijn vader beschouwde dit eerst als "gemakkelijk applaudis". Maar ze zijn snel bijgedraaid. Mijn vader is met mij mee geweest naar Antwerpen en ik mocht kiezen tussen een brommer en een elektrische gitaar. Je mag één keer raden wat het is geworden.

Hoe was je opvoeding thuis?

Mijn ouders kwamen oorspronkelijk uit een katholiek milieu maar ze waren er wel in teleurgesteld. Maar de waarden zaten er nog wel in: schuld en boete bijvoorbeeld maar ook de positieve waarden. Ze waren extreem pacifistisch, allergisch aan agressie. Ze hadden de oorlog meegemaakt. Ik mocht geen speelgoedgeweertjes of soldaatjes hebben. Behalve mijn smurven dan, die konden behoorlijk agressief zijn (lacht).

Mijn vader heeft mij wel veel gevoeligheden meegegeven door mijn aandacht te trekken op kleine dingen zoals de kleur van riet, de lucht en de wolken. Ik moest receptief zijn voor op het eerste gezicht onbenullige kleine dingen, die anders interpreteren en er de poëzie van inzien.

Ben je daardoor creatief geworden? Of eerder een 'controle freak'?

Nee, hoe ongrijpbaarder iets is, hoe beter ik het vind. Ik wil geïntrigeerd en verwonderd zijn. Ik ben geen analyticus.

Kan je begrijpen dat mensen met geloven of niet-geloven bezig zijn?

Ik beschouw mezelf vreemd genoeg als iemand die gelooft. Ik geloof in het leven, dat heeft niets te maken met de kerk of het instituut. Het principe van geloven vind ik essentieel om met mekaar te kunnen praten, om een plaats te hebben in de maatschappij. Ik geloof in een soort harmonie en schoonheid.

Er zijn positieve en negatieve mensen. Ik vind geloven een positief principe. Ik kan cynisch en ironisch zijn, maar dat zijn dan eerder teleurstellingen langs een positieve rode draad.

Zijn er zaken waaraan je je ergert in het dagelijkse leven?

Domheid, simplisme, machisme en seksisme. Al zijn die laatste gewoon variaties van domheid. Ook herhaling en hiërarchie zijn niet aan mij besteed. Maar in plaats van mij te ergeren, concentreer ik mij liever op positieve dingen en mensen. In die zin zou je kunnen stellen dat ik directe conflicten eerder uit de weg ga. Ik weer problemen zoveel mogelijk uit mijn leven, ik heb alles wat naar ongeluk ruikt, buiten gezet. Dat is mijn manier om tot het geluk te raken.

Vind je het belangrijk dat je je maatschappelijke visie deelt?

Ik vind dat muziek een relevantie moet hebben. Het moet meer zijn dan een paar schone liedjes. Als je aandacht krijgt van een grote groep mensen, dan zou het zonde zijn daarmee niets te doen. Stiekem als het ware. Er mag wat "fond" in mijn muziek zitten. Onder het mom van een popliedje kan je veel zeggen, want mensen aanvaarden het. Ik hou ervan ideeën in de hoofden van de mensen binnen te smokkelen. Zelfs bij een instrumentaal nummer als 'Housewife'. Onvoorstelbaar hoeveel theorieën er zijn over de betekenis van de titel. Het heeft de meest rare dimensies gekregen in de discussie over de rol van de huisvrouw. Super interessant om zo'n mini concept te bedenken.

En wat na deze plaat? In welke richting wil je muzikaal gaan?

De vorige plaat was zeer intensief, ik ga niet direct terug in de studio duiken. Ik ben nu bezig met een nummer over de chaos die ik achtergelaten heb, maar dat is misschien omdat ik aan het verhuizen ben (lacht). Je kijkt dan achterom naar de puinhoop die je gemaakt hebt en daar maak je dan een strijdbaar up tempo nummer over. Componeren is voor mij geen arbeid, het komt vanzelf. Ik doe een terrasje of ik doe een nachtje door en dan komt het in één keer, net zoals bij Bob Dylan. Ik sta niet om 9 uur op om mij achter de piano te zetten en iets interessant

te doen. Uren in een studio zitten is voor mij een opoffering. Ik koester de muziek uit de tijd voordat ik zelf muzikant was, hedendaagse muziek zal ik sneller ontleden. Ik ken de effecten, de verschillende melodieën, ik zie de architectuur erachter. Het is daardoor moeilijker er intrinsiek van te genieten.

Ben je dan ontevreden als je naar je eigen muziek luistert?

Neen, ik ben dan altijd in extase en vind mezelf fantastisch (lacht), maar als het af is luister ik er niet meer naar. Nu begin ik pas weer naar mijn eerste platen te luisteren.

Hoe kijken je kinderen naar jou? Zien ze jou als 'Daan' of als papa?

Er is een groot verschil. Ik heb een zoon van 14 en een dochter van 6. Mijn zoon ziet mij meer als papa dan als muzikant. Die is bang, denk ik, omdat zijn papa in de rock 'n roll zit. Hij had liever gehad dat ik in een bank werkte. Mijn dochter vindt dat wel geweldig. Belangrijk is dat ik constructief bezig blijf en de gevaren van het metier kan ontwijken. Mijn kinderen zullen een drive en energie meekrijgen. Ze mogen doen wat ze willen, maar ik ben toch benieuwd. Dat drukt toch wel een stempel: ik zag mijn vader in mijn jeugd in zijn atelier en voor mij was het evident dat ik dat later ook zou doen. Maar ik vond het toffer om iets samen met andere mensen te doen en voor een publiek. Deels om ook mijn ver-

legenheid te overwinnen: liefst op een podium, met een micro, 2 meter hoger in een goed kostuum.

Sta je graag in het middelpunt van de belangstelling?

Vroeger op school stond ik op de speelplaats altijd 20 meter verder en liet ik iedereen tot bij mij komen. Een beetje de outsider. Ik ben daar een beetje schizofreen in: ik vind het leuk om Daan op het podium te zetten, maar het is een gestileerde versie van mezelf. Ik heb geen affectie met authenticiteit. Ik behoud een beetje schizofrenie zodat ik uit dat personage kan stappen en mezelf kan terugtrekken.

Herken je jezelf in je kinderen?

Ja (overtuigd). Heel hard. Dat is moeilijk. Mijn humaniora was een ramp en nu moet ik mijn kinderen ervan overtuigen het goed te doen en het ernstig te nemen. Als mijn zoon het daarmee moeilijk heeft, dan denk ik "de appel valt niet ver van de boom", maar ik heb mijn rol als vader wel te vervullen.

In welke maatschappij wil je dat je kinderen opgroeien?

Zorgeloos zal niet lukken (denkt na). Ik ben opgegroeid met het idee dat de mensen geleidelijk beschaafder worden, maar het is net omgekeerd. De geschiedenis herhaalt zich en ik vind dat zorgwekkend: de agressie die vrij spel krijgt, geen plaats voor een spirituele aanpak. Ik maak me daar zorgen over.

Ik hoop dat de dingen op hun plaats gaan vallen.

Beschouw je jezelf als links of progressief?

Ik vind solidariteit erg belangrijk. Maar ik verdien misschien te goed mijn kost om dat te mogen zeggen. Een samenleving moet een aantal basisprincipes hanteren. Peace, love and understanding, om het simpel te stellen. In een landje met tien miljoen inwoners kan je toch geen mensen aan de kant laten? Het heeft geen zin om op je eentje extreme pieken te halen terwijl anderen afzien.

Ik hoop dat de rechtse boodschap zal imploderen. De rechterzijde teert op negatieve ideeën. Ik ben ervan overtuigd dat die verzuring niet kan blijven duren. De mensen zullen het op een bepaald moment beu zijn om alles beu te zijn. We mogen ons niet laten leiden door negativisme en angst

Kan cultuur hier een oplossing bieden?

Zeker, cultuur kan een frisse invalshoek geven op basisproblemen en ze daardoor in vraag stellen. Ik heb het gevoel dat de zin "omdat het crisis is" wordt misbruikt om te zeggen dat we geen tijd hebben voor cultuur terwijl we cultuur nu juist wel nodig hebben. We leven toch niet gewoon om te leven, we doen het toch voor de schone momenten en voor de poëzie ervan. Maar dat is niet de "bon ton": we leven een beetje in een stijve periode, we zijn niet punk genoeg. Je moet kunnen dromen en fantaseren, maar dat kan pas als je een zekere lichtheid ervaart.

Hoe ga je om met ouder worden of heb je er nog geen last van?

Ik heb het nog niet door dat ik 44 ben. Ik zou het misschien beter doorhebben (lacht). Ik voel mij nog altijd de vrolijke jongen, maar ik merk het wel. In feite ben ik een kindje van 44. Ik wil zo lang mogelijk doorgaan met dat kind in gedachten. Ik was, denk ik, ouder toen ik 26 was en grafisch ontwerper was met een Saab en een moderne bril op weg naar mijn klanten. Ik voelde me toen ook meer moe dan nu.

Heb je nog specifieke internationale ambities?

Ik ben heel blij met wat ik in België kan doen. Ik heb

een heel trouw publiek dat mijn wendingen al gewoon is. Schaalvergroting ten koste van alles is voor mij niet nodig. Ik kan artistiek mijn goesting doen, ik ben daar blij mee. Ik reis graag en ik kom wat weinig in het buitenland. Het zou leuk zijn in Frankrijk voet aan grond te krijgen, maar voor mij is dat geen must. Ik steek nu veel energie in platen maken, covers ontwerpen, optreden en voor mijn kinderen zorgen. Dat is een full time job. Het buitenland moet je doen als je 20 bent en geen kinderen hebt. Ik ben er nu 44 en vader, ik ben behoorlijk content. Het mag erbij, maar het moet niet. En het zou op mijn voorwaarden zijn: ik wil mijn eigen videoclippen maken en bepalen met wie ik samenwerk of zing. Dat zijn ze in het buitenland niet gewoon.

Waar wil je binnen 10 jaar staan? Als artiest, als mens.

Ik ben al een paar keer van medium verander. Ik hoop nog andere dingen te kunnen doen want ik mis het visuele een beetje: film, schilderen, beeldhouwen. Ik hoop daar nog tijd voor te vinden.

Als uitsmijter hebben we enkele dilemma's en je mag één keer passen:

Optimist of pessimist?

Optimist.

Brussel of Parijs?

Brussel

Verdraagzaam of assertief?

Is dat niet hetzelfde? Allez, assertief.

Kunst of kitch?

Is dat niet ook niet twee keer hetzelfde? Ik pas...

Bach of Duran Duran?

Bach

Realist of romanticus?

(Met overtuiging) romanticus

Tristan of Isolde?

(Met evenveel overtuiging en lachend) Isolde.

Dank u wel.

Met dank aan Alain Petit, woordvoerder en onderzitter van de Van Acker Stichting.

Brugs & vrijzinnig

DE SLEUTELBRUG LAAT ELKE EDITIE IEMAND UIT HET BRUGSE AAN HET WOORD OVER ZIJN OF HAAR VRIJZINNIGHEID. WAT BETEKENT IMMERS VRIJZINNIG ZIJN VOOR ONZE LEZERS EN HOE KOMT DAT IN DE PRAKTIJK TOT UITING?

Jordy Vermote in de kijker

Ik ben Jordy Vermote, laatstejaarsstudent in de lerarenopleiding aan de Howest in Brugge. Daar volg ik de onderwijsvakken Nederlands en niet-confessionele zedenleer. Ik hoop dan ook in de nabije toekomst voor de klas te mogen staan en de jeugd die achter mij komt iets te mogen bijleren.

Om heel eerlijk te zijn: ik ben geen Bruggeling. Ik ben, net als vele anderen, een 'geïmmigreerde' student die wekelijks pendelt van thuis naar kot en terug. Daartussen ga ik dagelijks nog eens van kot naar school, als mijn lessenrooster me daartoe verplicht ten minste. 'Thuis' is voor mij De Panne, het uiteinde van ons Belgenland en de meest westelijk gelegen badplaats. Daar ben ik geboren en getogen en heb ik de eerste 18 jaren van mijn leven volledig gependeld. Naast schoolgaan was en ben ik ook vaak bezig met muziek en schrijf ik verhalen en gedichten. Ook theater, performances en eigenlijk cultuur tout court interesseren mijn enorm.

Tijdens mijn hele leven (wat lang klinkt, al ben ik nog maar 20 lentjes jong) ben ik steeds vrijzinnig opgevoed, zonder enige verplichting diezelfde richting te kiezen. Mijn ouders zeiden me steeds dat als ik me ooit wil bekeren, ik dat zeker mocht doen. Ik ben nooit gedoopt en heb tijdens mijn Eerstelingenfeest (toen heette het nog zo) en Lentefeest de pannen van het dak gespeeld op het podium, wat beide aangename ervaringen waren. Al gauw begon ik in te zien wat vrijzinnigheid is en hoe het ingevuld kan worden. Ik leerde waarden als respect en vrijheid kennen en tastte er de grenzen van af. Ik leerde wat atheïsme in-

houdt en waarin ze verschilt van andere levensbeschouwingen. Tijdens de lessen niet-confessionele zedenleer in het secundair onderwijs zette ik me steeds naar maximaal vermogen in. Na goede resultaten, commentaren en zelfs een prijs op de proclamatie na het zesde middelbaar was ik zeker: ik wil leerkracht niet-confessionele zedenleer worden.

Dankzij de opleiding heb ik een nog duidelijker beeld gekregen van wat vrijzinnigheid voor mij betekent. Voor mij is het een houding ten opzichte van het leven en alle aspecten die daarmee te maken hebben, waarbij ik de nodige waarden en normen centraal plaats en die respecteer naar mezelf en anderen om mij heen toe. Ik stel voor mezelf bepaalde waarden natuurlijk voorop ten opzichte van andere: ik vind bijvoorbeeld vrijheid een van de meest belangrijke waarden die er bestaan. Vrijheid van meningsuiting, vrijheid om te gaan en te staan waar je wil, de vrijheid om keuzes te maken in het leven en daar ten volle achter te staan.

Ik ervaar vrijzinnigheid als een meerwaarde, zeker omdat ik zo opgevoed ben. Ik ben nooit in een hokje geduwd, ik heb steeds de vrijheid gekregen om zelf een hokje op te zoeken. Ik heb voor een mooi uitzicht gekozen over alles waaruit te kiezen valt en ik heb geleerd alle keuzes die anderen nemen en die verschillen van de mijne te respecteren.

Dat is vrijzinnigheid voor mij: letterlijk vrij zijn om de zin van alles wat om je heen is te ontdekken en daarover bij te leren.

Chris Marchand, voorzitter CGSO draagt de fakkel over aan Chris Mestdagh!

Waarom een voorzitterswissel?

Chris Marchand: Ik ben sinds 1994 bestuurder en kort daarna was ik voorzitter! Ik heb het al die tijd ongeloflijk graag gedaan en heb verschillende fusies mee begeleid en steeds de missie van het CGSO voor ogen gehad. De laatste fusie is ons bijna fataal geworden en we draaien sinds 3 jaar op eigen kracht, zonder subsidies. Dankzij de samenwerking met de Huizen van de Mens en Leif West-Vlaanderen houden we ons hoofd boven water. Ondertussen ben ik 2 x oma geworden en wil ik graag ook wat meer tijd vrijmaken voor mezelf. Ik blijf actief meewerken maar de eindverantwoordelijkheid wilde ik liefst doorgeven.

Hoe ben je bij Chris Mestdagh terecht gekomen?

Chris Marchand: Chris werkt sinds 1995 mee in het CGSO, eerst als stagiair maatschappelijk werk, dan als vormingsvrijwilliger en sinds 2002 in de raad van bestuur. Als hoofd van de dienst studentenbegeleiding en diversiteit van de Howest is hij de juiste man op de juiste plaats. Ik ben ervan overtuigd dat hij dit voortreffelijk zal doen.

Wat zijn jouw plannen als nieuwe voorzitter van het CGSO, Chris?

Chris Mestdagh: het CGSO blijft meer dan ooit nodig, ook nu verschillende seksuele (r)evoluties achter ons lijken te liggen en het stof van de vreselijkste verhalen over seksueel misbruik is gaan liggen. Ik wil vooral verder inzetten op samenwerking met andere organisaties. Doordat we er zijn kunnen ze blijven bestaan en voelen zich gesteund acties te ondernemen. De samenwerking met de hiv-dienst van het AZ St-Jan, Sensoa en het regenbooghuis Polaris onder de noemer 'hiv leeft!' is daar een mooi voorbeeld van. Ook 'Gendercontact West-Vlaanderen' is dank zij het aanbod van het Levenshuis kunnen ontstaan.

Zonder enthousiaste vrijwilligers geen CGSO! Het is ontzettend belangrijk om onze expertise hoog te houden, o.m. via een vormingscyclus voor onze vrijwilligers. We zullen dit ook openstellen voor externen. Tot slot is het erg belangrijk om stil te staan bij wat we moeten/willen/kunnen doen. Binnen het bestuur zitten we reeds op één lijn. Ik heb er alvast zin in!

Dit jaar werd op zondag 18 mei het Lentefeest voor de 6 jarigen en het Feest Vrijzinnige Jeugd voor de 12 jarigen voor het eerst in het Concertgebouw gevierd en dit was mogelijk door de steun van het bestuur van de Stad Brugge.

Maar liefst 92 6 -jarigen waren samen met hun familie en vrienden aanwezig om deze belangrijke stap in hun jonge leven te zetten.

Het was de voorzitter van de Oudervereniging voor de Moraal, Philip Pierins die hen verwelkomde en vervolgens het woord gaf aan schepen Frank Vandevoorde. Hij legde de nadruk op het feestelijke karakter en het einde van de kleuter-tijd. Met de eerste leerjaren komen ook de eerste levensvragen en met het Lentefeest zetten deze feestelingen de eerste stappen in de wereld waar het ernstig wordt.

Vervolgens was het de beurt aan 100 12 - jarigen om een belangrijke stap in hun leven te zetten. Het Feest Vrijzinnige Jeugd symboliseert voor hen het afscheid van de kindertijd en de overgang van kind naar jongvolwassene. Allerlei levensvragen duiken op: wie ben ik, wat ben ik, waar ga ik naartoe?

De voorzitter lichtte de zingeving van dit scharniermoment toe en verwelkomde tevens de burgemeester Renaat Landuyt.

Het werd een schitterend feest begeleid door regisseur Dominique Berten, alle leerkrachten niet confessionele zedenleer en de vrijwilligers van OVM. De goede samenwerking met het bespreekbureau IN&UIT en het team van het Concertgebouw maakte er een succes van.

Het waren 2 mooie feesten met tevreden feestelingen die een onvergetelijke ervaring rijker zijn.

Lentefeest

Feest Vrijzinnige Jeugd 2014

JAARPLANNING - DEADLINES

Respecteer deze deadlines voor het toesturen van gegevens:

Editie oktober-november-december 2014:
vrijdag 29 augustus 2014

www.vrijzinnigbrugge.be

VC Brugge de Sleutelbrug
Vrijzinnig Huis, Beenhouwersstraat 1-3, 8000 Brugge
William Pharasyn, voorzitter, info@vrijzinnigbrugge.be 0495 71 36 27

huisvandeMens
Coördinatie Stuurgroep Morele Bijstand
Jeruzalemstraat 51, 8000 Brugge
brugge@deMens.nu 050 33 59 75

Morele Bijstand
Ziekenhuizen, woon- en zorgcentra
• Campussen Sint-Jan, SFX en de Palliatieve Zorgenheid "De Vlinder" 050 45 27 95
morele.consulenten@azsintjan.be
Evelyne Jiroflée en Barbara Roose
• Campus SFX en de Palliatieve Zorgenheid "De Vlinder" 050 45 16 85
• WZC De Vliedberg en Van Zuylen 0471 55 09 85
morele.consulenten@azsintjan.be
Chantal Wittebolle
• WZC Minnewater, Het Hallenhuis, Ten Boomgaarde,
Sint-Clara, Zeven Torentjes, Ter Potterie, 0478 52 28 67
nicolas.vermoortele@ocmw-brugge.be
Nicolas Vermoortele

OPVANG Vrijzinnige Dienst voor Pleegzorg
Ruddershove 4, 8000 Brugge 050 32 72 70
Antenne Kortrijk 056 22 52 85

HVV Brugge 2 050 37 55 34
Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging
eliro@telenet.be

HVV Brugge 3 050 35 10 86

HVV - OVM Brugge Oudervereniging voor de Moraal
info@ovmbrugge.be • www.ovmbrugge.be 050 35 30 97

WF Willemsfonds Brugge en Brugs Ommeland 0477 59 17 94
katrien.dotselaere@telenet.be • www.willemsfondsbrugge.be

AVF Vermeylenfonds Brugge 050 35 94 39
j.ducazu@scarlet.be

Stichting voor Morele Bijstand aan Gevangenen 0494 05 34 81

SOS Nuchterheid 0477 37 38 65

UPV Brugge 0475 61 77 24
Uitstraling Permanente Vorming VUB

CGSO Brugge centrum voor geboorteregeling en seksuele opvoeding 050 33 69 70
Koningin Elisabethlaan 92, 8000 Brugge
info@cgsobrugge.be • www.levenshuis.nu

LEIF West Vlaanderen Levenseinde Informatieforum 050 34 07 36
Koningin Elisabethlaan 92, 8000 Brugge
leif@levenshuis.be • www.levenshuis.be

BUC Brugs Universitair Centrum 02 629 27 50
upv@vub.ac.be • www.vub.ac.be/UPV

